

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil(a) student(ka): Mudra Michal

Název práce: MUDRA, Michal. *Druhý pokus OSN v Bosně: mírová mise UNMIBH 1995-2002*. Praha, 2020. 42 s.

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci v rámci instituce): PhDr. Ondřej Žíla, Ph.D.

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Michal Mudra se ve svém bakalářském projektu rozhodl věnovat v pořadí druhé mírové misi OSN v Bosně a Hercegovině (BaH) UNMIBH, která se věnovala pokračování postkonfliktní rekonstrukce prostřednictvím reformy a restrukturalizace policie a justice v BaH. Jeho cílem bylo zhodnotit kroky, které byly v rámci mise realizovány, a zdali její záměr naplnil očekávání.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Práce je strukturována do pěti základních kapitol. Vedle teoreticko-metodologického zakotvení a kontextuálních kapitol je nejdůležitější čtvrtá a pátá kapitola, které jsou věnovány rozboru průběhu mise UNMIBH a jejímu zhodnocení.

Z metodologického hlediska je bakalářská práce standardní případovou studií vypracovanou na základě „empirické analýzy dostupných zpráv o činnosti UNMIBH“. Mudra si předsevzal ustanovit obecná kritéria úspěšnosti mise, na jejichž základě zamýšlel analyzovat činnosti mise a následně vyhodnotit její úspěšnost. Výzkumná otázka: „zda se OSN podařilo realizovat úspěšnou misi v OSN?“ není nesrozumitelná.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Stylistické zpracování práce je na průměrné úrovni. Některé věty jsou těžkopádně formulovány (např. „zvláštní představitel..., který vykonával pravomoc nad policejním komisařem“ (s. 23)). Z formálního hlediska by autor měl sloučit poznámky pod čarou (místy má hned dvě za sebou). Mudra též volí zvláštní formu citací, kdy na mnoha místech odkazuje hned v názvu podkapitoly.

Autor svou práci opírá o primární prameny v podobě archívu UNMIBH a další elektronické zdroje z oblasti peacekeepingu a peacebuildingu. Rozdělení použitých materiálů ale není důsledné. Mnohé z odborných textů mylně uvádí v sekci primární zdroje (např. Waisová, Hamer, Sullivan, a především studii Lijna). V sekundárních zdrojích zase uvádí některé primární prameny (např. Accountability of UN civilian police).

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Statistika (počty obětí a utečenců) charakterizující válku v BaH, kterou Mudra uvádí, by měla být aktualizována. Není pravdou, že by své domovy v průběhu konfliktu opustilo, jak Mudra uvádí, 1,2 miliónu osob (jedná se o dvojnásobek). Naopak počet obětí je dle demografů o polovinu nižší (100 tisíc, nikoliv Mudrou uvedených 200 tisíc). Zhodnocení bosenského konfliktu je zjednodušené. Demografické složení obyvatelstva BaH v roce 1991 bylo jiné, než autor uvádí. Konstitutivní národ, který Mudra tituluje k roku 1991 „Bosňáci“, nesl v té době označení „Muslimové“. Název Bosňáci byl přijat až v roce 1993. Tvrzení, že během bosenské války „působilo mnoho paramilitárních skupin, které často měnily svou loajalitu“ (s. 5), je zavádějící. S termínem „bosenskoserbská“ válka se setkávám poprvé, odkud Mudra tento název přebírá? Konstatování, že „bosensští Srbové bojovali především proto, že na ně byl vyvíjen tlak ze Srbska prostřednictvím účinné propagandy“ (s. 6) je opět zjednodušující. Vojenský výcvik v rámci JLA absolvovala drtivá většina špiček všech bojujících stran, nikoliv jen Srbové, což vyplývá ze skutečnosti existence společného složeného státu.

V ústředních kapitolách rozebírajících misi UNMIBH zůstal Mudra spíše u deskriptivního popisu jejího fungování bez analytičtější pojatého zhodnocení. V textu jsou vyjmenovány úkoly UNMIBH, vnitřní organizace a cíle UNMIBH. Mudra uvádí, že cílem UNMIBH bylo „vytvoření policejních sil v BaH...“ (s. 28). Tímto konstatováním navozuje dojem, že se jednalo o reformu směřující k centralizaci. Sám v textu dále konstatuje, že „policejní síly v té době odpovídaly spíše paramilitárním monoetnickým útvarům, které byly organizovány ve třech zcela heterogenních jednotkách“ (s. 29). Ponechme stranou dvě nepřesnosti, v dané souvislosti nevhodné použití termínu paramilitární a obrat heterogenní, kde mělo být uvedeno homogenní (rovněž další věta, že policie prováděla „partyzánskou činnost“ je nesmyslná). Podstatné je, že autor v textu nespecifikuje, jakou podobu měla reforma mít (tj. zdali směřovala k centralizaci či nikoliv). Toto by měl pan Mudra rozvést během obhajoby.

Má hlavní výtkka k textu směřuje k cílům práce. Zopakujme, Mudra zamýšlel zhodnotit kroky, které byly v rámci mise realizovány, a posoudit, zdali naplnily očekávání. Mudra rozebírá kritéria hodnocení misí majících za cíl zjednaní příměří. V práci též uvádí Lijnovu kategorizaci důvodů zvyšujících pravděpodobnost, že mírová mise povede k trvalému míru a kategorizaci OSN. Jaká ale byla kritéria k měření úspěšnosti v případě mise UNMIBH? Zde se dostáváme k nejslabšímu místu práce. Přestože Mudra zamýšlí provádět „empirickou analýzu podle dostupných zpráv o činnosti UNMIBH“ ve čtvrté a páté kapitole pouze bodově a velmi technicistním jazykem (např. „na základě komplexních systémových analýz všech úřadů činných ve vymáhání práva byl vyvinut soubor reforem a doporučení“ (s. 31)) popisuje činnost UNMIBH. V textu postrádám avizovanou analýzu „dostupných zpráv“, se kterými není pracováno.

V poslední části autor aplikuje všeobecná kritéria hodnocení misí na zhodnocení činnosti mise UNMIBH, která však nejsou detailněji rozebrána.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Kromě v textu uvedených dotazů by měl pan Mudra detailněji vyložit své konstatování, že UNPROFOR mise je „i přes její finální úspěch, všeobecně vnímána jako selhání OSN. V čem spočívá dle Mudry „finální úspěch“? Na čem je založen? V čem konkrétně byla UNMIBH úspěšná?

6. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (A-F):

Bakalářskou práci Michala Mudry doporučuji k obhajobě a navrhuji jí hodnotit velmi dobře – C.

Datum:
2. 6. 2020

Podpis:

Pozn.: Hodnocení pište k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo příložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.